

Andrum

EN TIDNING FRÅN SVENSKA KYRKAN I HANINGE. 5 2020

Advent & Jul

Hela programmet – alla tider. Sidan 18-19.

Ta hand om själen i vinter

Sidan 13.

Alla flickors rätt till ett värdigt liv.

Sidan 8-9.

Ung i Haninge
En plats att få
vara sig själv.

Sidan 4-5.

Svenska kyrkan
HANINGE

Tänd ett ljus – det ger hopp

Kära läsare, jag vill dela några tankar om världen i väntans tid. Höstmörkret har nu anlänt och vi lever under högst ovanliga omständigheter. Det vanliga livet och umgänge med familj och vänner är bara en längtan för de flesta av oss.

Om världen vill jag skriva och ändå skriver jag om kyrkan eftersom hon inte är avskild från världen, kyrkan lever i världen men inte av den. Kyrkan är inte en politisk organisation, men jag tror att hennes röst och värderingar är viktiga bidrag till samhällets hälsa. Så har det alltid varit sedan lång tid tillbaka.

Gamla testamentets profeter höjde sin röst på sin tid för att påtala missförhållanden i sin samtid. Bibelns budskap bär ett starkt socialt patos, påtalar missförhållanden, ställer sig på de

svagas, förtrycktas och utstötts sida. Det andliga budskapet kan inte skiljas från det samhälleliga ansvaret. Tron får konsekvenser annars är den död.

Det är viktigt att kyrkan ställer sig just på de förtrycktas sida och inte allierar sig med makten som har skett så många gånger under århundradena. Då mister hon sin kraft och sälta. Gud kommer till världen i ett stall, inte i ett palats. Som evangelisten Johannes skriver i sitt evangelium: *"Så älskade Gud världen att han utgav sin ende son så att alla som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv."* Det är kanske den viktigaste tanken som står i Bibeln. Det är kyrkans innersta väsen.

Det är inte alltid enkelt att förverkliga i den värld som vi lever i. Många krig har utkämpats och utkämpas fortfarande. Många har fått sätta livet till och ännu fler har fått lämna sina hemländer. Jag tänker på det nyfödda Jesusbarnet och föräldrarna. De som fick uppleva flyktingens svåra tillvaro bara för att få leva. Tänk om egyptierna inte hade tagit emot denna flyktfamilj. Gud vet, Jesus vet, vad det innebär att vara på flykt liksom de som är

på flykt i vår i tid. Ändå finns det krafter som vill demonisera dessa människor för egna maktambitioners skull.

Det tycks vara en dyster bild av världen och tillvaron. Det är lockande att "stänga av". Man orkar inte ta in allt och bry sig om allt lidande i världen. Men tänk om Gud hade "stängt av" och inte orkat bry sig om lidandet i världen. Men han gjorde tvärtom: han kom till en värld fylld av lidande. Han blev en av oss. Så mycket älskade han världen att han tog lidandet på sig. Han avvisar inte människans livsvillkor utan går in under det.

Mörkret är inte fullständigt. Det lyser ett ljus i mörkret. *"Folket som vandrar i mörkret såg ett stort ljus"* säger profeten Jesaja. Och när ett litet barn eller en vuxen döps tänds ett dopljus som påminner oss om att Kristus är världens ljus. Det är julens innersta budskap och det ger världen hopp.

Jag önskar er en fin adventstid och en välsignad jul.

*Attila Neumerker,
präst*

HANINGE PASTORAT

De tre församlingarna Dalarö-Örnö-Utö, Västerhaninge-Muskö och Österhaninge utgör tillsammans Haninge pastorat – Svenska kyrkan i Haninge i dagligt tal.

REDAKTION & INFORMATION

Ansvarig utgivare Krister Stenberg

Redaktionsansvarig Joakim Löfgren.

haninge.kommunikation@

svenskakyrkan.se

Grafisk produktion AD Design, Sthlm

Tryck Ätta.45, Solna

Andrum – en tidning från Svenska kyrkan i Haninge, distribueras av Postnord som samhällsinformation.

KONTAKT

Besöksadress: Runstensvägen 14

Postadress: Box 113, 136 22 Haninge

Telefon växel: 08-555 670 00

telefonfö: mån-tors kl 08.15-12.00,

13.00-16.30

fredag kl 08.15-12.00, 13.00-16.00

Hemsida svenskakyrkan.se/haninge

E-post

haninge.pastorat@svenskakyrkan.se

KYRKÖHERDE

Krister Stenberg, tel 08-555 670 23

BOKNING

Dop och vigsel samt medlemsfrågor

haninge.bokning@svenskakyrkan.se

08-555 670 10

Begravning och gravsättning

haninge.bokning@svenskakyrkan.se

08-555 670 30

KYRKOGÅRDSFÖRVALTNINGEN

Kyrkogårdschef

Mats Odmark, t.f. 08-555 670 01

Begravningsombud

Bo Forslund, 070-651 89 48

Behöver du prata med någon som har tystnadsplikt?

Ring vår växel 08-555 670 00

eller besök oss.

Mellan kl 21.00-06.00 kan du nå Jourhavande präst på tel 112.

Kompenserad i enlighet med ClimateCalc.

www.climatecalc.eu
CC-000093/SE

Är juletid en tuff tid?

Alla kan vi hamna i lägen då livet känns tufft, du är ledsen, orolig eller rädd. Då gör det skillnad att få samtala med någon som tar sig tid att lyssna på vad du tänker och känner.

I kyrkan kallar vi sådana möten för **SJÄLAVÅRDSSAMTAL**. De kostar ingenting och den präst eller diakon du möter har tystnadsplikt.

VILL DU BOKA TID? Ring 08-555 670 00. Dessutom finns Jourhavande präst tillgänglig via chatt 20-24 söndag-torsd (www.svenskakyrkan.se/jourhavande-prast) och alla veckodagar mellan 21-06 via 112.

Adventsmys, nyårskonsert eller julgrans-plundring?

För tider och platser se veckoannonsen i Mitt-i, appen kyrkguiden eller webben, instagram eller facebook – svenskakyrkan/haninge. All verksamhet pandemi-anpassad.

Välkommen till din kyrka eller digitalt på webben!

Bli medlem!

Välkommen att bli en del av Svenska kyrkan och gemenskapen oavsett vem du är. **SOM MEDLEM** bidrar du till att kyrkan kan vara ett stöd för de som har det tufft men också en plats för livets stora högtider. Kyrkan är en plats att vara trygg i, hämta kraft ur och känna stolthet och glädje över.

www.svenskakyrkan.se/haninge/medlem-i-svenska-kyrkan

Vad händer i din kyrka?

I APPEN KYRKGUIDEN kan du enkelt följa vad som händer i kyrkan, planera gudstjänstbesök och annat som du inte vill missa. Speciellt bra i coronatid när vi behöver anpassa verksamhet med kort varsel. Appen finns för både iPhone och Android och ger en överblick över kyrkor, gudstjänster, konserter med mera.

90 KONTON SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

BRYT EN TRADITION

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap, könsstympning och andra övergrepp.

Foto: Deborah Rossouw / Nikon

SWISHA DIN GÅVA TILL 900 1223
svenskakyrkan.se/act

act
 Svenska kyrkan

En plats att vara sig själv

Varannan söndag träffar Molly och Robin en av årets konfirmandgrupper.

Som ungdomsledare är de en länk mellan prästen och ungdomarna och håller i andakter, lekar och samtal om kärleken, meningen och livet.

– Vi vill inspirera konfirmanderna till att växa, i sig själva och tron, och att våga vara sig själva, säger Molly Viklund och Robin Stjernstad.

TEXT **ANN THÖRNBLAD**
FOTO **MAGNUS ARONSON**

Vad innebär det egentligen att älska en medmänniska som sig själv, som det står i bibeln? Vad handlar det om i praktiken? Molly och Robin diskuterade det med konfirmanderna när de träffades i söndags.

– Det är ingen självklarhet, det finns mycket osäkerhet när man är 14 år och det är lätt att jämföra sig själv med andra. Det är intressant att höra hur konfirmanderna resonerar och lära dem vad kristen tro handlar om, säger Molly Viklund som också är ordförande i Svenska Kyrkans Unga i Haninge.

– Det är härligt när vi får ta emot ett förtroende, fortsätter Robin Stjernstad. När vi har träffats några gånger kommer ofta personliga frågor om hur min konfirmationstid var och tankar om uppväxten. Jag har sett flera killar komma in med en machoattityd och efter ett tag slappnat av och vågat visa mer av sig själva.

Leka som 14-åring?

Varannan söndag träffas konfirmandgruppen i ungdomslokalerna i Västerhaninge kyrka. De inleder med gemensam frukost och morgonbön och så följer en dag med studier, som prästen Katarina Mourath och församlingsassistenten Tobias Jonson håller i, lekar, upptåg och diskussion i mindre grupper. På eftermiddagen firar de mässa tillsammans. I söndags ledde Molly morgonbönen och senare under dagen höll hon och Robin i lekarna.

– Vi fungerar lite som de anställdas förlängda arm, vi är också närmare konfirmanderna i ålder så många gånger kan

det vara lättare att prata med oss, säger hon. Både Molly och Robin är 18 år och det är bara några år sedan de själva konfirmerades.

– Det kan komma frågor som handlar om deras liv eller om kristen tro. Vad jag t ex tänker om de mirakel som Jesus gjorde – tror jag att det stämmer? Alla frågor vågar du kanske inte ställa i den stora gruppen, fortsätter Robin.

När de ses uppmuntras konfirmanderna att låta mobilen vara så att timmarna tillsammans kan ge en vila från det ständiga flödet via bl a sociala medier. Det kan vara utmanande, liksom att tillåta sig att leka. "Vadå, ska vi leka?, men jag är ju faktiskt 14 år!" Är en vanlig kommentar i början, menar Molly.

– Men efter ett tag brukar de flesta tycka att det är roligt och fråga efter lekarna och så kallade games, säger Molly och berättar att hon möter samma reaktion i gruppen av juniorer som hon också leder.

– Många har så bråttom med att bli stora, det är så tråkigt – för det är så kort tid som du är barn.

Medvandrare i växandet

Konfirmandtiden är just ett tillfälle att fundera kring frågor om tro och meningen med livet, ont och gott, rätt och fel, kärlek och relationer, livet och döden. Där man får chansen att upptäcka mer av sig själv och växa, inte bara på längden, utan också som människa. Och att få vara en medvandrare och vägvisare under den perioden ser både Molly och Robin som väldigt meningsfullt.

Tron har funnits med dem på olika sätt under livet. Molly började sjunga i Änglakören när hon var 6 år, fortsatte sedan i juniorerna och gick ungdomsledarutbildningen efter konfirmationen.

– Jag har min första konfirmandgrupp i år, säger Molly och snurrar på armbandet runt handleden. Det är frälsarkransen, ett slags modernt radband, som ofta används i konfirmandundervisningen.

Robin har varit ungdomsledare i två år och det är tredje konfirmandgruppen han ansvarar för.

– Jag kommer från en släkt som är troende, och min farfar var kyrkomusiker. Men mina föräldrar ville att jag skulle få välja själv, så min första ordentliga kontakt med kyrkan var konfirmationen. Jag trivs med miljön och det välkomnande klimatet i kyrkan, säger han.

Andakter på YouTube

Covid-19 har självklart präglat delar av deras arbete. I våras hoppade flera ungdomar av och gruppen gick från att vara 30 personer till dryga 20 stycken. De fick också tänka om vad det gäller planeringen.

– De flesta upptåg och lekar bygger på närhet, nu fick vi fundera på hur man hanterar dessa med två meters avstånd. Men det har gått väldigt bra, man får vara kreativ! säger Molly och Robin. Gamingkvällar påverkades inte alls.

Under våren, när det inte firades några gudstjänster i Stockholms stift,

I en komplex tonårsvardag med prestationskrav från alla håll erbjuder kyrkan ett andningshål och en fristad.

spelade Svenska kyrkan i Haninge in andakter och använde sin egen YouTube kanal. Molly och Robin höll i ett par av dem. Robin stod på Västerhaninges kyrkogård en dag i slutet av maj, omsluten av vårens grönska, och talade om vikten av att älska varandra.

– Ibland när jag söker inspiration eller svar på en fråga slår jag upp en slumpmässig sida i Bibeln och när jag letade efter ett ämne för andakten kom ett bibelord från Johannes evangeliet upp. Det var lätt att hitta en ingång och händelser som hade med mitt eget liv att göra, säger Robin.

Molly instämmer, det är roligt att hålla i en andakt när du hittar just den personliga ingången.

– Jag håller en andakt på YouTube som spelades in vid Maria bebådelsedag. När jag bearbetade texten, hur Maria träffade en ängel som berättade att hon skulle föda Guds son, förstod jag hur stark Maria måste ha varit. Hon var ju bara tonåring när hon blev gravid!

Det var planerat att deras konfirmandgrupp skulle åka till Assisi i Italien på höstlovet, men resan gick istället till Hemavan med en kombination av friluftsliv, lekar och andakter.

En bön skriven av Molly och Robin:

*Käre Gud,
vi ber att du vandrar med var och en av oss
och låter din sons fotspår bana väg i våra liv.
I nöd och glädje finns du där med oss,
och för det tackar vi.
I Jesu namn.
Amen.*

– För många konfirmander är det första gången som de är hemifrån, utan sina föräldrar, och det blir en stark gemenskap i gruppen, säger Robin.

En av Robins och Mollys drivkrafter till att vara ungdomsledare är just att inspirera konfirmanderna till att växa. I sig själv, tillsammans med andra och kanske också i sin tro. Vad betyder då tron i deras egna liv?

– Jag tror på någonting och det är mycket i kristen tro som jag tycker om, säger Robin. Bibelcitaten ger ofta nya tankar och jag ser det som att jag vandrar trons stig som leder vidare mot ett helt universum.

– För mig är tron ett aktivt val, fortsätter Molly. Jag väljer att tro att det finns en Gud och att Jesus är hans son som har gått före och visar oss vägen. ■

Foto Magnus Aronson/IKON

Att gifta sig är en stor händelse – men ingen ”stor sak”

Att lova att älska varandra i nöd och lust är stora ord. Kanske är det därför många förknippar ett bröllop med ett stort antal gäster och en generös fest.

– Men ett bröllop med färre gäster kan i stället ge en tyngd till vad en vigselgudstjänst egentligen handlar om, säger Katarina Mourath, präst i Svenska kyrkan i Haninge.

En del par väljer att skjuta upp bröllopet till post Corona så att de kan bjuda in till ett stort bröllop. Katarina tror att det är vanligt att präglas av romantiska bilder om hur ett ”riktigt” bröllop ska vara.

– Kanske har man tagit intryck av vänners bröllop med pompa och ståt. För en del blir det extra mycket fokus på själva festen, klänningen och kringarrangemangen. Men det kan vara klokt att ta sig en funderare på vad som faktiskt händer vid vigseln, vad själva gudstjänsten består av. Det

handlar ytterst om de ömsesidiga löftena, att få uttrycka den kärlek jag har för min partner och lova varandra kärlek och trohet, inför vänner och Gud, säger Katarina som senast vigde ett par i september i S:t Eskils kyrka.

Gifta sig i kyrka oavsett antal gäster

Det finns också en föreställning om att en kyrkvigsel är beroende av många gäster, att det skulle vara någon form av krav, men det stämmer inte. Det räcker med två vittnen, förutom prästen, för att gifta sig i en kyrka.

– En mindre vigsel kräver inte samma förberedelser, egentligen räcker det med två veckor. Det som krävs för att gifta sig i Svenska kyrkan, eller i Svenska kyrkans ordning, är att den ena personen är medlem i Svenska kyrkan. Man behöver också ansöka om hindersprövning och ha fått den godkänd, säger Katarina.

– Som präst i Svenska kyrkan kan vi också vara överallt; i luften, på land

och vatten, utomhus eller hemma, fortsätter hon.

Vilka fördelar har den lilla vigseln framför den stora?

– Det blir mer intimt och brudparet hamnar ännu mer i fokus. Om du inför ett mindre sällskap uttalar att: dig vill satsa mitt liv på, blir det så tydligt bekräftat inför församlingen och inför Gud. Det är som att orden får en ännu djupare innebörd.

– Ofta har paret också tid att engagera sig mer i val av musik, psalmer och tänka kring vigselakten. Kanske vill man att en vän sjunger en sång som har en särskild betydelse eller läser en dikt.

Är det vanligt att paret skriver egna löften?

– Jag har inte varit med om det så många gånger. Men vad jag förstår av kollegor håller det på att bli vanligare. Det kan bli väldigt starkt när man med egna ord formulerar vad man lovar i äktenskapet, avslutar Katarina. ■

Katarina Mourath, präst i Svenska kyrkan i Haninge. Foto Magnus Aronson.

TEXT ANN THÖRNBLAD

Året på kyrkogården

Ett år i naturens kretslopp. Under hela året arbetar kyrkogårdsförvaltningen med att hålla parkmiljöer och dessa minnenas åker i hållbar utveckling. För dig, för dina anhöriga, för alla i Haninge.

JANUARI

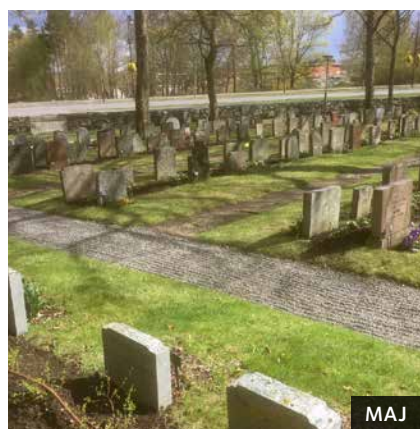
FEBRUARI

MARS

APRIL

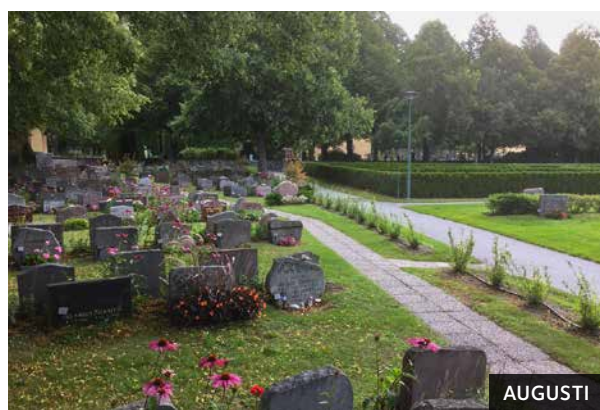
MAJ

JUNI

JULI

AUGUSTI

SEPTEMBER

OKTOBER

NOVEMBER

DECEMBER

Foto Daniel Hertz Wallin.

För alla flickors rätt till ett värdigt liv

Det finns många traditioner som skadar människor, exempelvis sedvänjan att gifta bort unga flickor och att svärfamiljen har rätt att straffa och fostra henne. För att bryta traditioner är det viktigt att människor får ny kunskap och nya förebilder. Gruppen "Kvinnor mot våld mot kvinnor" som Act Svenska kyrkan stödjer i staden Bhubaneswar i Indien, är ett exempel på hur starka förebilder kan förändra sina samhällen inifrån.

TEXT **SANNA BÜLOW**

FOTO **MAGNUS ARONSON** /IKON

Stöd Act Svenska kyrkans julinsamling för alla flickors rätt till ett värdigt liv! **Swisha din gåva till 9001223.** Tack!

I pjäsen som utspelas framför mig sitter hon på knä, kvinnan i den rosa sarin. Ovanför henne står två andra kvinnor. De skriker hårda ord till henne, knuffar och slår henne så fort hon försöker resa sig upp. Pjäsen handlar om hur svärföräldrar och andra släktingar försöker tvinga gravida kvinnor att göra abort om fostret som växer i magen är en flicka.

Scenen spelas av kvinnor som alla är en del i WAVAW (Women Against Violence Against Women) i delstaten Orissa, Indien. De bildades 2009 med stöd av Act Svenska kyrkans partner LWSIT, Lutheran World Service India Trust, och består av 30 kvinnor från 30 slumområden i staden Bhubaneswar.

Bortgift som 16-åring

Joshna Nayak i den rosa sarin kommer från ett mycket fattigt område långt utanför staden. Hon flyttade, enligt tradition efter att hon gift sig, hem till sina svärföräldrar, sin man och alla hans syskon. De bor nu i ett av Bhubaneswars slumområden. I pjäsen spelar hon kvinnan som ska tvingas göra abort.

– Jag giftes bort när jag var 16 år, berättar Joshna. Jag känner igen mig i pjäsen vi spelar eftersom mina svärföräldrar har misshandlat mig mycket, mest genom att vara elaka mot mig och säga fruktansvärda saker. De fick mig att tappa allt mitt självförtroende.

Joshna fick gå i skolan till årskurs 7, sen var det giftermål, moderskap och att stanna i hemmet som hushållerska åt sina svärföräldrar som blev hennes liv. De avskydde henne eftersom hennes föräldrar inte haft råd med

någon hemgift, en summa pengar som brudens föräldrar enligt tradition betalar till mannens familj för att de ska ta över förmyndarskapet över deras dotter.

Rätten att inte bli misshandlad

– Jag gick med i självhjälpsgruppen för kvinnor i mitt område som LWSIT hjälpt oss att organisera. Vi har fått lära oss att vi inte ska behöva bli slagna av våra män, eller svärföräldrar, eller av främlingar på gatan. Vi har rättigheter och vi kan förändra våra liv.

Nu är Joshna utvald av sin grupp till att vara deras representant i WAVAW. De träffas regelbundet i en möteslokal som Act Svenska kyrkan finansierat. Tillsammans har de en stark röst och nu kan de äntligen få gehör från polis och myndigheter när övergrepp inträffar, vilket var helt omöjligt för några år sedan.

– Vi är starka tillsammans och känner stolthet över det vi gör. Ser vi att någon far illa eller kommer någon till oss och ber om hjälp anmäler vi det till LWSIT och Kvinnorådgivningen hos polisen. Vi går också hem till paret och samtalar med mannen om det är han som slår. Vi har också rätt att utfärda böter i de fall då polisen inte agerar.

Goda förebilder leder vägen framåt

När kvinnor anmäls försvunna, miss-handlade eller våldtagna, läggs utredningen ofta ner eller påbörjas aldrig med argument att det saknas bevis eller att det rör sig om privata angelägenheter mellan en man och hans fru. Polisen saknar också resurser att handlägga alla fall av våld mot kvinnor eftersom de är så många. I ett land som Indien, där lagstiftningen gjort framsteg för jämställdheten men där implementeringen av lagen och människors värderingar i övriga samhället inte har hängt med, ökar våldet. Särskilt i slummen.

Därför är det så viktigt, det arbete som WAVAW-kvinnorna gör tillsammans. Det handlar om att utbilda, om att rädda liv och om att ge flickor hopp och goda förebilder som står för styrka, kunskap och frihet.

– Jag har lärt mig så mycket. Mitt självförtroende har verkligen stärkts. Jag kan mina rättigheter, gruppen har bra kontakter om vi behöver hjälp och jag får dessutom lära andra det jag själv vet. Som jag sa så misshandlade mina svärföräldrar mig mycket förut. Det gör de inte längre, säger Joshna och ler med en skarp glimt i ögonen. ■

Dina familjetraditioner bottnar i en berättelse om hopp

Varför firar vi egentligen jul? Är det bara för att vi ska få en välbehövlig ledighet och samlas med vänner och familj mitt i den mörkaste vintern? Även om vi lever i ett sekulariserat samhälle så är vi inte så oreligiösa som man kan tro. I mångt och mycket lever vi fortfarande efter kristna traditioner. Och allt började med ett skapelseunder, en hoppets berättelse om ett nyfött barn i Betlehem.

Julafton

I Sverige firar vi, till skillnad från de flesta andra länder, julens höjdpunkt på julafton och inte på juldagen. Förr räknade man att dygnet började klockan sex den föregående dagens kväll. Aftonen den 24 december är alltså i gammalt tänkande inledningen till juldagen. I många församlingar är det

julbön eller samling vid julkrubban för barnen på julafton. Under julen vill vi att frid skall råda, nästan som en påminnelse om paradiset. Det går ett paradistema genom hela julhelgen. Det märks också i vårt sätt att utforma julen och det finns dolt i julens symboler.

Julgranen

Våra försök att skapa ett litet paradiset av julhelgen finns antydda i de prydnader och symboler vi använder. Under medeltiden uppförde man i Tyskland paradisspel, eftersom Adam och Eva har sina namnsdagar 23 och 24 december. Seden omnämns första gången 1605 men är förmodligen äldre. I dessa spel förekom ett träd med äpplen som kallades paradisträdet, en symbol för livets träd som enligt skapelseberättelsen stod i Edens lustgård. Frukterna från livets träd gav evigt liv.

Paradisträdet utvecklades sedan och blev till vår julgran. Kulorna vi pyntar granen med påminner oss om frukterna

i trädet, stjärnan i toppen är betlehemsstjärnan. Ljuset i granen är Guds ljus i mörkret, och en del tolkar dessutom granens grönska mitt i vintern som en symbol för det eviga livet.

Traditionen kom till Sverige med högre ståndsfamiljer, och från mitten av 1700-talet finns noteringar om julgranar i vårt land.

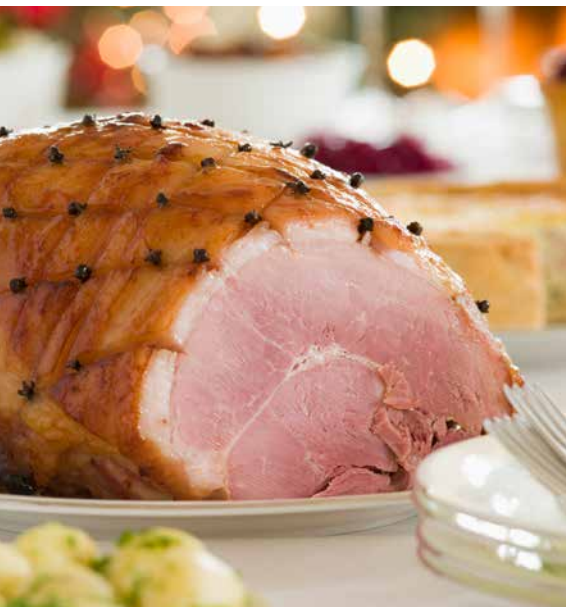
Julmaten

Julmaten är vid närmare påseende inte så märkvärdig om man jämför med annan festmat. Poängen med julmaten är inte att den skall vara exotisk, utan att den är traditionell. Julen är ett tillfälle att knyta nutiden fastare till historien. Julgröten är egentligen gammal fastemat. Eftersom adventstiden är en andlig förberedelseperiod inför julen ansåg man förr att det var naturligt att fasta då. Även lutfisken är gammal fastemat.

Slakten ägde förr rum på hösten när grisarna var som fetast och sedan

saltade man ner fläsket för att det skulle hålla ett helt år. Men till julmaten sparade man julgrisen som inte slaktades förrän på lucianatten. Den enda tid då man kunde njuta av färskt kött var därför just julen. Härav kommer att julskinkan, revbensspjällen och de andra rätterna av fläskkött blivit typisk julmat. Traditionen att bjuda på kalkon till jul är en nutida import från engelskspråkiga länder.

Jultomten och julklapparna

Julklappar är symboler för gåvor till Jesus, men eftersom Jesus inte längre finns kroppsligen på jorden så ger vi dem istället till varandra. Fast den största gåvan är den vi får av Gud: Jesus själv. Vi gör alltså detsamma som de tre vise männen på Trettondedag jul: vi kommer med gåvor för att hylla Guds son.

Ordet klapp kommer av att man på julkvällen brukade smyga sig fram till mottagarens hus, klappa på dörren och kasta in gåvan.

I äldre tid var det inte tomten utan julbocken som kom med julklappar och han var egentligen ingen särskilt trevlig figur. Bocken härstammar från den djävulsfigur som brukade uppträda i medeltidens skolor som Sankt Nikolaus fånge under Nikolausspelen den 6 december. Hans fångenskap var ett sätt att visa hur det goda besegrar det onda. På Sankt Nikolaus dag hade man ofta

skolavslutning och då brukade någon klä ut sig till Nikolaus och lämna gåvor till de barn som skött sig under terminen. Det som inte skött sig fick förmaningar. Ännu idag frågar faktiskt jultomten. "Finns det några snälla barn här?"

Juldagen

Natten mellan julafton och juldagen kan du fira midnattsmässa i många kyrkor. Den kallas också för änglarnas mässa, eftersom julevangeliet berättar att änglarna sjöng av glädje när de lämnade bud till herdarna om Jesu födelse. Tidigt på juldagens morgon firas julotta. Den kallas också morgonrodnadens mässa eller herdarnas mässa. På förmiddagen på juldagen firar vi också gudstjänst.

Jesus föddes i ett stall i Betlehem av två unga föräldrar, Maria och Josef. De hade rest till Betlehem från byn Nasaret för att betala sin skatt. Natten då de kom fram fanns det inga platser kvar där man kunde övernatta. Bibeln berättar att det därför inte fanns något annat att göra för Maria och Josef än att övernatta i ett stall, och där födde Maria sitt barn. Bibeln lyfter därmed fram Jesus enkelhet – det som inte är omgivet av kungars prakt, dyra platser och vackra saker.

Samma natt såg några herdar på en äng utanför Betlehem ett stort ljussken. Herdarna hörde änglar som sjöng om fred på jorden och änglarna sa till

herdarna att de inte skulle vara rädda. "Var inte rädd" är ord som änglar i Bibelns berättelser alltid säger när de visar sig för människor. Änglarna berättade för herdarna att de kom med den goda nyheten om att en frälsare hade fötts. Ordet frälsare betyder räddare eller befriare. Av änglarna fick herdarna också veta att frälsaren låg i en krubba, alltså i en matskål för husdjur.

Annandag jul

Annandag jul handlar bibeltexterna som läses i kyrkan om den heliga Stefanos. Han var den första martyren, alltså den första kristna som dödades för sin tro. Stefanos var en man fylld av kraft som gjorde underverk och berättade om Jesus. Därför ställdes han inför Rådet, en sorts domstol, där han höll ett brinnande tal om sin tro och sitt liv. Ordet martyr kommer av ett grekiskt ord som betyder "att vittna". Så vanligt var det alltså under den första kyrkans tid att människor fick lida för sin tro, att ordet för att berätta om sin tro kom att byta betydelse till att dö för sin tro.

Annandag jul kommer som en märklig motvikt mot det romantiska draget i julen. Här får vi se vilka konsekvenser den kristna livshållningen fick för många redan i kyrkans första tid, och vi anar kanske att det finns sidor av julen som inte är så idylliska. ■

Texterna ur "Tradition och liv" av Martin Modéus och från www.svenskakyrkan.se

Ta hand om själen

Vart går man när själen värker eller när man vill ha hjälp att sätta ord på det som tynger en? Svenska kyrkan i Haninge erbjuder **kostnadsfri själavård** för den som vill ha någon att prata med.

Alla kan hamna i lägen då livet känns tufft och då kan det göra skillnad att få prata med någon som har tid att lyssna på vad du känner och tänker, om livet, om relationer, om inre hälsa.

I kyrkan finns en lång tradition av att samtala med människor i olika livssituationer. Ett samtal med en diakon eller präst kallas själavårds-samtal och kan ske förebyggande, när du hamnar i kris eller när du behöver vägledning. Kanske behöver du få bolla med någon inför ett svårt beslut. Vi har också stor erfarenhet av att samtala om tro och existentiella frågor. Du bestämmer vad du vill ta upp i samtalet.

Alla är välkomna oavsett om du är medlem, troende eller inte. Samtalen är kostnadsfria, vi för inga journaler och den präst eller diakon du möter har tystnadsplikt.

Vi erbjuder samtalsstöd i olika livssituationer, men vi erbjuder inte terapi, och har heller ingen behandlingsagenda. En terapeutisk kontakt är ofta mer genomgripande och långvarig.

Vad innebär tystnadsplikt?

Tystnadsplikten är till för att du ska känna dig fullständigt trygg med att det du anförtror oss stannar mellan dig och din samtalspartner. Präster och

diakoner har tystnadsplikt vid enskilda samtal. Präster har absolut tystnadsplikt, vilket innebär att han eller hon inte under några omständigheter får föra vidare vad som sagts under samtalet. Det finns inga undantag för prästers tystnadsplikt.

Även diakoner har tystnadsplikt. Den är inte absolut som prästernas, vilket innebär att en diakon kan kallas som vittne i en rättegång, du som konfident kan lösa diakonen från tystnadsplikten vid behov och diakonen har anmälningsplikt vid oro om att ett barn far illa eller vid misstanke om brott.

Kontakt

Tveka inte att ta kontakt med oss om du behöver någon att samtala med. Samtalen är kostnadsfria, vi för inga journaler och har tystnadsplikt.

Boka

- via formuläret på webben
 - via e-post: haninge.samtal@svenskakyrkan.se
 - via telefon 08-555 670 60.
- Lämna ett meddelande så ringer vi upp dig

Vem bryr sig? Någon!

I en tid när traditionell samhällsomsorg ifrågasätts står kyrkan stadigt kvar. När det krisar nationellt, lokalt eller personligen – vart vänder man sig då?

I Svenska kyrkan finns alltid stöd att få. Den öppna folkkyrkan är "någon" som alltid bryr sig. Genom kyrkoavgiften bidrar du till en stark kraft mot destruktivitet och för medmänsklighet i Haninge.

En del möter kyrkan när de är som lyckligast, andra möter kyrkan när de är som mest ledsna. För en del är kyrkan ett stort stöd för att klara av varje vardag, för andra är kyrkan ett ärligt besök på en julkonsert. Oavsett när ska mötet med Svenska kyrkan lyfta, stärka och ge hopp. Kyrkan är en plats att vara stolt över.

Du gör allt möjligt! Bli medlem!

Du är välkommen att bli en del av Svenska kyrkan och vår gemenskap oavsett vem du är, och om du varit medlem tidigare eller inte.

Kyrkan är öppen för alla.

Telefon 08-5556 7010,
epost haninge.pastorat@svenskakyrkan.se

Allt du skulle velat fråga... men inte vågat

Inom Svenska kyrkan finns många olika yrkesroller. Alla finns till hands för att ge service och möta de behov boende i Haninge har. Vilka är de vanligaste frågorna de får? Här får du svar du kanske söker.

5 vanliga frågor till en diakon

Marie Lundeborg, Diakon

Vad är en diakon?

Diakoni är kristen tro omsatt i handling, ibland kallas det även kyrkans sociala arbete. En diakon kan sägas vara en troende socialarbetare i mänsklighetens tjänst. Biskopen viger diakoner till yrket efter genomgången teologisk utbildning.

Hur kan man stödja Kryckan (Svenska kyrkan i Haninges daghärberge)?

Man kan lämna kläder och skor under Kryckans öppettider tis-tors kl 7.30-14 och fredagar kl 7.30-13. Det är bra om man ringer och stämmer av med oss på 08-777 8090.

Ett annat sätt att stödja Kryckan är att swisha en gåva på 123 115 35 43.

Hur gör man om man vill ha stödsamtal med någon, kostar det något?

Prata direkt med den du vill ha samtal med för att boka en tid. Du kan också kontakta oss på telefon 08-555 670 60, lämna ett meddelande så ringer vi upp dig, eller boka via ett formulär på hemsidan eller via epost haninge.samtal@svenskakyrkan.se. Det är gratis. Det förs inga journaler. Vi har tystnadsplikt.

Jag vet inte hur jag ska fylla i mina papper till A-kassan/försäkringskassan, kan ni hjälpa mig med det?

Vi hjälper gärna till att fylla i papper och blanketter. På Kryckan kan du få hjälp med detta, kanske får du vänta en liten stund eller så bestämmer vi en tid om vi inte kan sitta ner på en gång.

Finns det möjlighet att söka ekonomisk hjälp?

Om man har hamnat i en svår ekonomisk situation så är det socialtjänsten man ska ringa till. Vi kan hjälpa till att ringa dit. Det är bra att ringa i god tid eftersom det tar 2-4 veckor för socialtjänsten att göra en utredning för att se om du har rätt till ekonomiskt bistånd. På kommunens hemsida finns en liten film som berättar hur man gör om man vill söka ekonomisk hjälp från dem.

Kyrkan har inga kontanter att dela ut. Ibland går det dock att söka fondmedel till olika saker. Speciella regler och tider gäller för detta.

3 vanliga frågor till en musiker

Sara Bjäde Jarl, kyrkomusiker

Vad kan ni spela på dopet/bröllopet/begravningen?

När det gäller vigslar/dop/begravningar får vi ofta frågor om musikönskemål går att framföra på orgel/piano/flygel. Vi är tillmötesgående och det flesta önskemålen går att genomföra. Vi är vana vid all slags musik och en särskild musikönskan kan vara en kul utmaning för en musiker.

Vad finns det för körer om man är intresserad av att börja sjunga?

Vi får ofta frågor om barn-, ungdoms- och vuxenkörer. Då upplyser vi om vilka körer som finns och de olika inriktningarna på dessa. (se webben för samtliga 20-talet körer i Haninges kyrkor.)

Hur fungerar orgeln?

Det är en vanlig fråga när skolor kommer på besök. Då finns det alltid någon elev som intresserar sig för hur orgeln fungerar. Kan vara första gången de ser ett sådant imponerande stort instrument. Vi demonstrerar gärna hur orgeln låter och är uppbyggd.

5 vanliga frågor till bokningspersonalen

Sanna Carrigan, administratör

Jag vill gifta mig men bara bjuda in familjen. Går det?

Ja, man får vara hur få man vill och hur många man vill* så länge platserna räcker i kyrkan. Vi har inget max eller minst antal på gäster. Vill man gifta sig utan anhöriga så kan kantorn och vaktmästaren vara vittne.

*Under covid-19 är det max 50.

Kostar det något att döpa sig och låna lokalen för dopkalas?

Ett dop är helt gratis då barnet automatiskt blir medlem i Svenska kyrkan under dopet. Lokal för dopkaffe är även gratis då alla ska kunna få den möjligheten oavsett ekonomisk situation.

Får jag gifta mig i en Haningekyrka även om jag bor i en annan kommun? Vad kostar det?

Ja, man får gifta sig i andra församlingar och detta kostar inget. Så länge minst en av er är medlemmar i Svenska kyrkan så får ni gifta er i vilken kyrka ni vill i Sverige utan några kostnader.

Får jag vara fadder fast jag är döpt i en annan religion?

Nja, är du döpt i en kristen ordning kan du vara fadder. Om inte kan du ändå vara delaktig vid dopet hålla i barnet, bära korset och finnas vid barnets sida i en informell roll men inte vara officiell fadder. Är du inte döpt så erbjuder vi i Svenska kyrkan *vuxendop*.

Kan man ha hemmadop?

Ja, man kan både ha hemmadop och vigsel hemma, ute eller inne, de flesta möjligheter finns.

Nytänkande & kreativitet

när kyrkan ställde om under
coronautbrottet

Vad gjorde egentligen kyrkan under pandemiåret 2020?

- Sjöng utanför äldreboenden
- Distribuerade matkassar till de mest behövande
- Deltog i kommunens och MSB:s stödorganisation för Haninges mest behövande
 - Ordnade barnvagnspromenader för de yngre med föräldrar
 - Serverade lunchsoppa till Haninges hemlösa på Kryckan
 - Uppvaktade Haninges vårdpersonal med goody-bags
- Sände ett 50-tal digitala webbandakter under coronavåren
 - Höll regelbundna gudstjänster i kyrkorna
 - Streamade musikgudstjänster och föreläsningar
 - Firade gudstjänster utomhus i Haninges vackra natur
- Öppnade dygnetrunt-mottagning för stödsamtal på telefon
 - Ordnade lunchmusik och lunchandakter
 - Öppnade kyrkorna för ljusständning och bön
 - Höll sorgesamtal och sorgegrupper för behövande
 - Tjänstgjorde som sjukhuspräster
 - Öppnade journummer för stöd ensamma och utsatta
- Genomförde kyrkliga handlingar som dop, vigslar och begravningar

Kalendarium

För aktuellt och utförligt kalendarium hänvisas till veckoannonsering i Mitt i Haninge samt www.svenskakyrkan.se/haninge och appen "Kyrkguiden" till din smartphone. All verksamhet följer myndigheternas restriktioner. Vi uppmanar även alla att ta eget ansvar för att förhindra smittspridning.

Gudstjänster

Ordinarie gudstjänster under vintern, se [webbkalendarium](#) eller [veckoannons](#):

Dalarö kyrka

Fjärdarnas mässa, varannan söndag kl. 11, udda veckor.

Jordbro kyrka

Högmässa varannan söndag kl. 11.

Kryckan/Vallakyrkan

Sinnesrogudstjänster. Se [veckoannons](#).

Muskö kyrka

Se [veckoannons](#).

Örnö kyrka

Se [veckoannons](#).

S:t Eskils kyrka, Handen

Varje onsdag: **Morgonmässa** kl. 8.30 och **kvällsmässa** kl. 18.30.

Varje söndag **Högmässa/Gudstjänst** kl. 11.

Tungelsta kyrka

Lördagsmässa kl. 11.

Vendelsö kyrka

Varje torsdag **kvällsmässa** kl. 18.30.

Varje söndag **Högmässa/Gudstjänst** kl. 11.

Västerhaninge kyrka

Varje söndag **Högmässa/Mässa** kl. 11.

Utö kyrka

Se [veckoannons](#).

Österhaninge kyrka

Se [veckoannons](#).

För övriga gudstjänster, som upplevelsegudstjänster, vardagsgudstjänster, gudstjänster för små och stora, m.fl., se [webbkalendarium](#) eller [veckoannons](#).

Musik / Kör / Konserter

Musik är glädje – välkommen att vara med och sjunga! Om du hellre vill lyssna så finns lunchmusik, konserter och musikgudstjänster. Pandemin påverkar dock vår framförhållning med program. Vi hänvisar till [veckoannonsering](#) i Mitt i Haninge samt www.svenskakyrkan.se/haninge och appen "Kyrkguiden".

Se www.svenskakyrkan.se/haninge/musik för mer information om bland annat vår körverksamhet.

Barnverksamheten

Barnverksamheten i Svenska kyrkan i Haninge är bred och uppskattad. Här är såväl bebisar som större barn lika välkomna! Varje vecka samlas flera hundra barn och unga för att delta i våra verksamheter. Barngrupperna är relativt små, för att skapa trygghet och gemenskap.

Grupperna är åldersindelade där fokus ligger på lek-, sång- och rörelseglädje, för de allra minsta. För de lite större barnen finns grupper som träffas för att pyssla, baka, se på film och umgås. I Svenska kyrkan i Haninge får stora som små också lära känna kyrkans tro, kultur och traditioner.

Välkommen att kolla in grupper och anmälan på www.svenskakyrkan.se/haninge/barn

Ung i Haninge

För ungdomar i åk 6 till gymnasiet finns flera grupper som ordnar fritidsaktiviteter, med olika inriktning. Musik, media, mat, prat, lek och lite allvar. Alla är välkomna. Här får du vara dig själv. Du är välkommen att delta i vilka grupper du vill, oavsett var i kommunen du bor.

Läs mer: www.svenskakyrkan.se/haninge/ungdom

ADVENT, JUL & NYÅR

i Svenska kyrkan i Haninge

För aktuellt och utförligt kalendarium hänvisas till veckoannonsering i Mitt i Haninge samt www.svenskakyrkan.se/haninge och appen "Kyrkguiden" till din smartphone. All verksamhet följer myndigheternas restriktioner. Vi uppmanar även alla att ta eget ansvar för att vårda sin hälsa och för att förhindra smittspridning. Tills vidare tillåts bara en samling av 50 personer vid såväl gudstjänster, dop, vigslar, begravning som övriga evenemang. **Alla uppgifter nedan med reservation för ändringar p.g.a. pandemin.**

1 SÖN I ADVENT 29/11

11.00 + 14.00 Dalarö kyrka

Gudstjänst Elisabet Högberg, endast kl 11: Dalarö kyrkokör, och Andreas Parmerud, trumpet

11.00 Jordbro kyrka

Högmässa Eva-Britt Löf Hansson
Kören Audite och Joel Nyman trumpet

11.00 Örnö kyrka

Adventsgudstjänst Per Hilmer Larsson

11.00 S:t Eskils kyrka

Högmässa på finska och svenska
Yvonne Iversen, Eija Alpimaa Magnusson, ensemble ur Österhaninge kyrkokör

11.00 Utö kyrka

Gudstjänst Kristina Ljunggren

11.00 Vendelsö kyrka

Adventshögmässa Eva Abragi, Stora kören och Ungdomskören, trumpet Camilla Stenman

11.00 Västerhaninge kyrka

Högmässa Carl Henrik Widlund

11.00 Österhaninge kyrka

Högmässa Krister Stenberg, Thomas Driving, trumpet

13.00 Vendelsö kyrka

Adventgudstjänst med små och stora. Lilla kören.

kl. 14.00 S:t Eskils kyrka

Högmässa Yvonne Iversen, Eija Alpimaa Magnusson, ensemble ur Österhaninge kyrkokör

14.00 Västerhaninge kyrka

Högmässa Il Jael Ahlin

15.00 Vendelsö kyrka

Adventgudstjänst med små och stora. Barnkören.

16.00 Muskö kyrka

Mässa Jonatan Mattsson

18.00 S:t Eskils kyrka

Advent går in. Musikkudstjänst
Krister Stenberg, Österhaninge kyrkokör, Mikael Fahlstedt

LÖRDAG 5/12

10.00-13.00 Dalarö kyrka

Öppen kyrka

12.30 Julmusik Elisabet Högberg, Anders Lindgren

11.00 Tungalsta kyrka

Lördagsmässa

10.15 S:t Eskils kyrka, utomhus,

12.30 och 14.00 Haninge Centrum
Julkonsert Haninge Gospel

2 SÖN I ADVENT 6/12

11.00 S:t Eskils kyrka

Högmässa Attila Neumerker, Kören AcQuire, Mikael Fahlstedt dirigent

11.00 Vendelsö kyrka

Högmässa Per Hilmer Larsson
Kammarkören

11.00 Västerhaninge kyrka

Högmässa Sara Engström

15.00 + 18.00 S:t Eskils kyrka

De vackraste finska julsångerna
Silja Heino, tvärflojt, Eija Alpimaa Magnusson

TISDAG 8/12

17.00 Kryckan, Vallakyrkan

Sinnesrokväll

Tema: Självisikt och medkänsla. Fika fr 17.

LÖRDAG 12/12**11.00 Tungelsta kyrka**

Lördagsmäsas

18.00 Österhaninge kyrka

Kyrkokonsert "Fredrika Bremer"

Gunilla Franklin; sång, Mikael Fahlstedt;
orgel & piano, Knapp Brita Pettersson,
violin, Anna Dahlberg, recitation, kyrkbuss**3 SÖN I ADVENT 13/12****11.00 S:t Eskils kyrka**Familjemässa Katarina Mourath, Luciatåg
med Stora Barnkören och Ungdomskören**11.00 + 13.00 Vendelsö kyrka**Luciagudstjänst Eva Abragi
kl 11.00 Lilla kören, kl 13.00 Barnkören**11.00 Västerhaninge kyrka**

Högmässa Jonatan Mattsson

16.00 S:t Eskils kyrkaMusikgudstjänst Lucia i Adventstid
Eva-Britt Löf Hansson, Köramellerna**18.00 Jordbro kyrka**Luciahögtid Trio Vanja Modigh,
Carl Henrik Widlund**18.00/19.30 Västerhaninge kyrka**Luciagudstjänst med Änglakören och
Hallelujakören under ledning av
Johanna E Martell och Michael Weiter**TISDAG 15/12****17.00 och 18.30 Vendelsö kyrka**

Julmusikalen Goda Nyheter.

Vendelsö kyrkas barn- och ungdomskörer

LÖRDAG 19/12**11.00 Tungelsta kyrka**

Lördagsmäsas

14.00 + 16.00 Dalarö kyrka

Julkonsert

Kom och sjung in julen och njut av
musiken! Dalarö kyrkokör,
Annika Kabel, Viktor Sand – saxofoner,
flöjt och klarinett.**16.00 S:t Eskils kyrka**

Julkonsert Kören AcQuire

4 SÖN I ADVENT 20/12**11.00 Dalarö kyrka**

Fjärdarnas mässa Elisabet Högberg

11.00 S:t Eskils kyrkaHögmässa Minna Huhkamo,
Fahlstedts 4 VOCALS**11.00 Västerhaninge kyrka**Högmässa Sara Engström,
ensemble ur Novi Cantores och
Tungelstakören**11.00 Vendelsö kyrka**

Högmässa Per Hilmer Larsson

18.00 S:t Eskils kyrkaJulkonsert Ulrika Zettersten och
Niclas Steeve, sång, + Jacob Ellerstedt,
piano Sara Bjäde Jarl och Mikael Fahl-
stedt, piano & orgel**18.00 Västerhaninge kyrka**Julkonsert Johanna E Martell,
Michael Weiter**JULAFTON 24/12****10.00 + 12.00 Dalarö kyrka**Samling vid krubban Elisabet Högberg
Johanna Sällebrant Chevalier, flöjt**10.00 + 11.00 Vendelsö kyrka**Samling vid krubban. Eva Abragi, Vill ditt
barn medverka i projektkören börjar
övningen kl 9.15**11.00 S:t Eskils kyrka**Samling vid krubban Minna Huhkamo,
Charlotta Lindholm, tvärflojt**11.00 Tungelsta kyrka**

Julaftonsgudstjänst Sara Engström

23.00 Jordbro kyrkaJulnattsmässa Yvonne Iversen
Ann- Christine Wilund, solosång,
Jan Lindberg, flöjt**23.00 Västerhaninge kyrka**

Julnattsmässa Jonatan Mattsson

23.00 Österhaninge kyrkaJulnattsmässa Atila Neumerker,
solosång**JULDAGEN 25/12****7.00 + 9.00 Dalarö kyrka**Julotta Elisabet Högberg,
kl 9.00 Dalarö kyrkokör, Martina
Lindström**7.00 Örnö kyrka**Julotta Per Hilmer Larsson,
Ulrika Goliats, sång**7.00 Västerhaninge kyrka**Julotta Sara Engström, solosång Johanna
E Martell, trumpet Ronney Magnusson**7.00 Utö kyrka**

Julotta Kristina Ljunggren

7.00 Österhaninge kyrkaJulotta Eva-Britt Löf Hansson,
Per Krook, solosång**8.00 Muskö kyrka**

Julotta Carl Henrik Widlund

9.00 S:t Eskils kyrkaJulotta på finska Eija Alpmäa Magnusson
Per Krook, solosång**11.00 S:t Eskils kyrka**

Högmässa Jonatan Mattsson

ANNANDAG JUL 26/12**11.00 S:t Eskils kyrka**

Högmässa Yvonne Iversen

11.00 Tungelsta kyrka

Högmässa Carl Henrik Widlund

15.00 Vendelsö kyrkaJulkaffe med sju sorters kakor
Eva Abragi**16.00 Vendelsö kyrka**Gudstjänst med julens psalmer
Eva Abragi, Kammarkören**SÖNDAG 27/12****11.00 Västerhaninge kyrka**

Högmässa

16.00 S:t Eskils kyrka

Musikgudstjänst Katarina Mourath

NYÅRSAFTON 31/12**17.00 S:t Eskils kyrka**

Nyårsbön Katarina Mourath

NYÅRSDAGEN 1/1-21**16.00 S:t Eskils kyrka**

Högmässa Krister Stenberg

SÖNDAG 3/1**11.00 Vendelsö kyrka**

Högmässa Per Hilmer Larsson

11.00 Västerhaninge kyrka

Högmässa Sara Engström

15.00 Muskö kyrka

Mässa Sara Engström

ONSDAG**TRETTONDE DAG JUL 6/1****11.00 S:t Eskils kyrka**

Högmässa Yvonne Iversen

11.00 Vendelsö kyrkaMusikgudstjänst Eva Abragi,
Kammarkören**11.00 Västerhaninge kyrka**

Högmässa Jonatan Mattsson

16.00 S:t Eskils kyrkaTrettondagskonsert
Vendelsö kyrkas kammarkör, Mikael
Fahlstedt, orgel, Maria Wacht, dirigent

Gör verklig skillnad i jul!

Adventstid, julefrid och nyårstid, klappar och ett överflöd av mat i en varm boning. Men alla är inte lika lyckligt lottade. Gör något riktigt gott i år. Ge en gåva till ensamma och utsatta!

Stöd Svenska kyrkan i Haninges daghärberge Kryckan genom att skänka en gåva till förmån för de som verkligen behöver det. Alla bidrag mottages tacksamt och går direkt in i Kryckans verksamhet.

Kryckan har ett eget swishnummer 123 115 3543. Du kan vara anonym eller ange ditt givarnamn som meddelande. Svenska kyrkan i Haninge har även ett bankgironummer Bg 5518-1804 – ange gärna "Gåva till Kryckan" som meddelande!

Vill du ge bort din gåva som julklapp?

– Ladda ned ett gåvobevis från www.svenskakyrkan.se/haninge

Några exempel på värmande klappar:

Swisha ett hygienpaket (deo, tvål mm) – 100 kr
Swisha underkläder – 200 kr
Swisha vinterunderställ – 300 kr
Swisha hjälp med ID-handling – 500 kr
Swisha ett Övernattnings-kit – 1000kr

Varmt tack för din gåva!

Kryckans daghärberge

Genom ditt medlemskap i Svenska kyrkan är du redan med och stöttar arbetet för hemlösa och utsatta i Haninge. På Svenska kyrkans daghärberge Kryckan erbjuds utsatta människor en tallrik soppa, en varm dusch, kläder och filtar. Vi erbjuder också stödsamtal, hjälp vid kontakt med myndigheter och sjukvård. På vintern är behovet av varma kläder och filtar extra stort. Herrkläder, varma jackor, underställ, vinterskor behövs. Vi har tyvärr inte möjlighet att ta emot möbler eller kläder och saker till barn då vi saknar resurser att distribuera dessa vidare.

SWISH
123 115 3543

ANDRUM DISTIBUERAS SOM
SAMHÄLLSINFORMATION AV POSTNORD
OCH SORTERAS EJ SOM REKLAM.

Kontakt

HANINGE PASTORAT har cirka 92 000 invånare. Ungefär 43 000 är kyrkotillhöriga i någon av församlingarna; Dalarö-Örnö-Utö, Västerhaninge-Muskö eller Österhaninge.

KONTAKTUPPGIFTER

Besöksadress Runstensvägen 14
Postadress Box 113, 136 22 Haninge
Telefon växel 08-555 670 00
Hemsida www.svenskakyrkan.se/haninge
E-post haninge.pastorat@svenskakyrkan.se

www.facebook.com/svenskakyrkanhaninge

[svenskakyrkanhaninge](https://www.instagram.com/svenskakyrkanhaninge)

Kyrkoherde

Krister Stenberg, 08-555 670 23
Bitr. kyrkoherde
Eva-Britt Löf Hansson, 08-500 658 87

PRÄSTER

Eva Abragi, 08-555 670 61
Jael Ahlin, marinpastor, 08-500 658 96
Eija Alpimaa-Magnusson, 08-555 670 53
Sara Engström-Möller, 08-500 658 58
Elisabet Högberg, 08-555 670 52
Minna Huhkamo, 08-555 670 11
Yvonne Iversen, 08-555 670 19
Jonatan Mattsson, 08-500 658 57
Katarina Mourath, 08-555 670 06
Attila Neumerker, 08-555 670 64
Carl Henrik Widlund, 08-555 670 62

DIAKONER

Helen Cosini, 08-555 670 69
Ulrika Johansson, 08-500 658 59
Marie Lundeborg, 08-555 670 00
Eva Novotny, 08-500 658 72
Malin Persson, 08-555 670 16
Janine Wenzel, 08-555 670 31

BOKNING

E-post till bokningen:
haninge.bokning@svenskakyrkan.se
Dop och vigsel och begravning
08-555 670 10
Gravrättsärenden
08-555 670 30

VÅRA KYRKOR

Dalarö kyrka Odinsvägen 4
Jordbro kyrka Moränvägen 17
Kryckan, Vallakyrkan Sleipnervägen 111
Muskö kyrka Kyrkbacken 14
Örnö kyrka Örnö
S:t Eskils kyrka
Runstensvägen 14, Handen
Tungelsta kyrka Tungelstavägen 200
Utö kyrka Kyrkviken, Utö
Vendelsö kyrka Skomakarvägen 18
Västerhaninge kyrka Kyrkvägen 7
Österhaninge kyrka
Klockarlötsvägen 28